

41

Q. B. V.
DISSERTATIONEM PHILOGICAM,
QUA SISTITUR
FABELLA
HESIODEA,
ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡ. v. CC. SQ.,
ÆSOPIARUM
EXEMPLAR,
CONSENS. AMPLISS. FACULT. PHILOSOPH.
PRÆSIDE
VIRO AMPLISSIMO *Atque CELEBERRIMO*,
MAG. JOHANNE
J. AMNELL,
GRÆC. LIT. PROFESS. REG. ET ORD.
PUBLICÉ PLACIDEQUE EXCUTIENDAM
PROPONIT
STIPENDIARIUS BIELKIANUS,
STEPHANUS INSULIN,
SUDERMANNUS.
IN AUDITOR. CAROL. MAJ. D. XXX APRIL.
ANNO MDCCCLVII.
H. A. M. S.

UPSALIAE, Excid. L. M. HÖJER, Reg. Acad. Typogr.

SÆ RÆ M:TIS
SUMMÆ FIDEI VIRO,
REGIS REGNIQUE
SENATORI,
ORDINUM REGIORUM
EQUITI ET COMMENDATORI
ILLUSTRISSIMO,
EXCELLENTISSIMO
COMITI,
DOMINO
THURONI
GABR. BIELKE,
MÆCENATI MAXIMO.

SÆ RÆ M:TIS
MAXIMÆ FIDEI VIRO,
ECCLESIAE SVIOTHICÆ
ARCHIEPISCOPO,
REG. ACAD. UPSAL.
PROCANCELLARIO
EMINENTISSIMO,
REVERENDISSIMO
SS. THEOL. *DOCTORI,*
DOMINO
H E N R I C O
BENZELIO,
MÆCENATI OPTIMO.

Justa. Quidem. Sed. Rigidior.
Quam. Ut. Servari. Semper. Possit.
Lex. Est. HESIODI.

Qua. Jubetur. Aliena. Sublevatus. Ope.
Reddere. Tantumdem. Aut. Si. Potis. Sit. Amplius.
In. Me. Sane.

BIELKIANO. Nuperrime. Donatum. STIPENDIO.
Et. Incomparabilis. Munificentiæ. TUÆ.
COMES. EXCELLENTISSIME.

Et. TUÆ. Singularis. Indulgentiæ.
REVERENDISSIME. PATER.

Documentum. Exstitit. Longe. Majus. Illustriusque.
Quam. Ut. Referendæ. A. Me. Gratiaæ.

Ullus. Unquam. Sit. Locus.

Id. Vero. Vehementer. Doleo.

Ne. Gratiis. Quidem. Agendis. Parem. Eſte.
Quantamcumque. Pietatem. Meam.
Omni. Elocutionis. Orbam. Decore.

Futurus. Igitur. Quoad. Vixero. Totus. In. Ære. VESTRO.
MÆCENATES. MAXIMI.

Quod. Unum. Penes. Me. Eſt.

Pro. Ingenti. Beneficio. Illo.

Æternam. VOBIS. Habeo. Gratiam.
VOSque.

Rei. Publicæ. Civilis. Ac. Sacræ.

Splendidissima. Lumina. Columna. Firmissima.
Clementissimæ. Numinis. O. M. Curæ. Custodiæque.
Supplicibus. Votis. Commendo.

ILLUSTRISSIMÆ. EXCELLENTIÆ. TUÆ.
REVERENDISSIMÆ. DIGNITATI. TUÆ.

Devotissimus. Cliens.
STEPHANUS INSULIN.

FABELLA HESIODEA.

D. D.

§. I.

os inter, qui veritatem non nudam,
ut quæ fulgore suo nimium aliquando perstringat infirmos mortali-
um oculos, sed fabularum involucris tectam, vel insciis homini-
bus & invitatis, per ludum jocumque (A), prudenter insinuantur,
eminet. *ÆSOPUS*, in fabulandi ge-
nere, ad emendandos mores accommodato, ingeniosissimus artifex (B); cuius fabellas instar oraculorum suspe-
xit antiquitas, Apollinis Delphici jussu scriptas easdem
fabulata. Fuit in gente Phryx. (C). Samium qui dicunt,
rationem habent commorationis in Samo insula apud Σάν-
δον & Ιδμονα (Ιαέδμων HERODOTO L. II, C. 134.) Σάν-

A

μίλες,

(A) Φελοῖαι vocantur id genus fabule. Sic ARISTOPHAN. in avib. & vesp. memorat Αισώπε γελοῖα, i. e. interprete HESYCHIO, τὰς Αισώπε μύθους. Quippe *Æsopus*, PHÆDRO teste in prologo L. III,

Quia, quæ volebat, non audebat dicere;
Adfectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque FICTIS elusit JOCIS.

(B) *Æsopus JULIANO* Imp. dictus Homerus fabula-
rum; i. e. princeps in eo genere poëta: non aliter ac So-
phoclem Homerum Tragicum nuncupat Polemon apud SUI-
DAM, & Platonem TULLIUS facie Homerum Philo-
sophorum.

(C) Hinc Φεύγιος λόγοι, Phrygite, i. e. *Æsopiæ fa-*
bulae.

miss, quorum utriusque servus. (D) hic noster, ac demum, ob liberalioris ingenii elegantiam, posterioris illius exstitit libertus. Sunt vero etiam, qui *Æsopum* genere faciant *Tbracem*, cum HERACLIDE Pontico περὶ πολιτεῶν, tit. Σαμιῶν, p. m. 20. Et certe ad fines *Pbrygibus* fuerunt *Tbraces*, puta Asiatici illi, HOMERO in Iliade laudati & HERODOTO L. III. C. 90; quorum dein colonia *Tbracie* Europæ nomen indidit. Floruit noster VI circiter ante Xerxesoviam seculo (E); suppar ætate Soloni &c. Græciae sapientibus, itemque Crœso R., cujus sibi gratiam conciliasse fertur SUIDÆ in Lex. Cfr DIOG. LÄERT. in *Chilone*, L. I. Sect. LXXII. PLUTARCH. in *Solone*, & convivio VII Sap. GELL. N. A. L. II. C. XXIX. JO. ALB. FABRIC. Biblioth. Gr. L. II. C. IX. PETR. BAYLIUS in Lex. Hist.-Crit. p. 1172, sq. JOACH. CAMERARIUS in vita *Æsopi*, &c.

Æsopi vero fabulas ab oblivione & interitu vindicare mature cœperant collectores. Eas ipsas versibus a se compre-

(D) PHÆDR. in Epil. L. II.

ÆSOPO ingentem statuam posuere Attici,
SERVUMque collocarunt æterna in basi,
Patere honoris scirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.

(Στήλην banc, Athenis *Æsopo* positam, opus fuisse Lysippi Sicyonii, insignis statuarii, prodit AGATHIÆ in *Æsopum* epigramma, Anthol. Gr. Lib. IV.) Adde Prolog. Lib. III, ubi Servitus obnoxia, μετωνυμικῶς i. per consuetam ἀνθεγήν term. abstracti pro concreto, ipse est SERVUS *Æsopus*.

(E) Davidi Regi qui σύγχρονο fecere *Æsopum*, vix aliunde ad illud adducti sunt, quam ex qualicunque similitudine nominum Assaphi & *Æsopi*. Quippe hunc mythographum cum sacro vate illo (Ἄσπι) perperam commiscent.

comprehensas refert apud Plat. in Phæd. SOCRATES ; cuius rei meminere etiam PLUTARCH. , πῶς δὲ τὸν νέον πομψάτων ἀκούειν , Κεφ. B. p. 8. ed. Lips. & SUIDAS in Lex. tit. Σωκράτης. Plures alios ut fileamus, APHTHONIUS Rhetor Αἰσωπίους λόγους selectiores prosa oratione Græca eleganter expressit ; & GABRIAS, (Babrias seu Babrius,) poëta Græcus, Æsopeas fabulas pluribus libris repetiisse fertur. Et supersunt ejus operis fragmenta. Quæ vero vulgata typis circumferuntur hodie, ΓΑΒΡΙΟΥΣ Ελλήνος τετραστυχα ἢ μῆδοι, minima ex parte ipsi debentur; quam in rem cfr J. A. FABRICII Biblioth. Gr. L. & C. cit. p. 395, sq. Romanos inter fabulatores præcelluit T. PHÆDRUS Thrax, felicissimus ille Æsopi imitator; idque versibus senariis, ut ipse vocat, seu Iambicis. Sed neque in hoc scribendi genere infelicius versati recentiorum bene multi, partim Æsopum æmulati Phædrumque, fabellas concinnarunt vel ligata, vel soluta oratione Latina; partim Æsopios μῆδες convertendo, in suam quisque vernaculam Græci magistri argutias facetiasque transfuderunt. Versiones id arguunt Italicae, Anglicæ & Germanicæ plures; Hispanica item, Hungarica, Belgica, Daniæ, Suecica : quasque vel principe loco laudasse oportet, Gallicæ metaphrasæ, & prolaicæ, & ligatæ, in quibus eminent illa JOHANNIS DE LA FONTAINE, Parisis MDCLXXVIII edita; ubi tamen ipse Æsopis addidit fabellas longe plurimas, vel ex reliqua antiquitatis penu, vel, magnam partem, ex ingenio suopte festivissimo de-promtas. Germanicas inter, quas modo laudavimus, & vetustate sua, & immortali translatoris fama, excellit illa Dr. MART. LUTHERI, qui, vastissima licet severiorum curarum mole onustus, fabulas omnes Æsopias convertendo, amico Phil. Melanchthonis desiderio monitoque ex ase satisfacere non potuerit, illarum tamen XVI in vernaculam translatis, probari sibi mythicum hoc

4

scribendi genus abunde prodidit: quam rem ubi fugillare non veretur GOTTFRID. ARNOLDUS in Ketzer-hist. T. II p. 107, ipse arguit, tam longe abesse se ab exquisito priscæ literaturæ elegantioris & utilioris gustu, quam quidem procul a barbarie jam recesserant duumviri *reformatores*, LUTHERUS & MELANCHTHON, qui, pro raris cultissimi ingenii dotibus, optime norant justum statuere pretium studiis, & quæ ad pietatem, & que ad humanitatem ducunt; quorum hec illis promovendis profuere semper, certe nunquam obfuerunt. Quid? quod versæ sint insuper Æsopi fabulæ Græcae in vulgarem Græco-barbarum sermonem non modo, sed & in Arabicum atque Hebreum. v. laud. FABRIC. I. c. p. 398 in notis, & p. 407, ubi & reliquarum μεταφράσεων editiones accurate, ex more suo, recenset. Quia vero injecta nobis fuit mentio Arabicum, monuisse par est, olim fuisse his etiam suum quemdam Æsopum, Phryge illo vix inferiorem, puta LOCMANEM, cui quæ tribuuntur, fabulas ex Arabicō idiomate transtulit in Romanum THO. ER-PENIUS; dein vero etiam harum XVIII Latiali carmine lambico venustissime reddidit vir κριτικός, TANAQV. FABER, in *Epistolari. Parte I.*, post epist. LXXXI, p. 206, seq. edit. Salmuriensi.

§. II.

A præcipuo fabellarum auctore, *Æsopo*, communiter *Æsopie* dictæ sunt & inscriptæ fabulæ, quas, ipsius ad exemplum, uti diximus, alii dein plures consignarunt. Ita consulto PHÆDRUS in prol. L. V. v. 10, suas fabulas

Æsopias, non Æsopi, nominat.

Νικᾶ δὲ μᾶλλον, inquit laud. Aphthonius, ΑΙΣΩΠΕΙΟΣ (μῦθος) λέγεται, τῷ τὸν Αἰσωπὸν ἔργα παντῶν συγγενῆ τε μύθοις. Quia vero *Æsopaeum* fabellarum nomen sancte servans posteritas, veteris magistri famam laudemque

que emori non sivit, PLATONI, Comico poëtæ, data
videtur ansa fingendi, revixisse Æsopum. vid. DESID.
ERASMI adag. Chil. II Cent. VI p. m. 522. Neque
tamen hujus artis fabulandi *εὐρετὸς* primusve auctor Æso-
pus exstitit. Quemadmodum enim ei postea multi fucre
imitatores & artis suæ æmuli, sic neque defuit ex remo-
tiōri antiquitate exemplar, quod ipse æmularetur. FAB.
QUINTILIANO teste Inst. or. L. V. C. XI. *fabule illæ,*
etiam si originem non ab Æsopo acceperunt, (nam videtur,
inquit, earum PRIMUS AUCTOR HESIODUS,) no-
mine tamen Æsopi maxime celebrantur. Quo loco non
intelligi Θεογονίας Hesiodi, licet ea quoque recte dicatur
μυθῶδης, sed longe aliud fabulandi genus, (tale puta,
quale dein Æsopium,) eidem poëtæ attribui, satis mani-
festum videtur. Et, multo ante Æsopum, antiquioribus
Poëtis, argue in his HESIODO, eamdem fabulandi ratio-
nem in usu fuisse monet THEON Alex. in progymnaſim.
p. 22. Neque est tamen, ut inter scripta Hesiodi deperdita
cenleatur singulare aliquid fabellarum opus. Satis erit, Ascræ-
um Poëtam ΕΡΓΟΙΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙΣ v. 200, sq. inspersissimum
elegantissimum de *Accipitre* & *Luscinia* apologum, qui vel
unus Æsopo esse potuerit fabulandi exemplar; quare & *He-*
siodi discipulum sese merito professurus sit *Æ/opus*, Cleode-
mo judice ap. PLUTARCH. in Conv. VII Sap. p. 158. Ne-
que mirum, si Æsopus & evolverit & sectatus fit HESIO-
DUM, quo, juxta HOMERUM, ut antiquius nihil e
Græcis scriptoribus hodie tenemus, ita nihil magis jam
tum coluit antiquitas; cujusque decantatis carminibus
prælectisve mirifice oblectari svererunt Pythagoras, (te-
ste in ejus vita PORPHYRIO,) ipseque Seleucus Nicator,
cui mos fuerat eunti cubitum, ἔγγα τὸν ἥμερον capitū sup-
ponere. Quin etiam ipsi quondam Græci, atque hos,
hac itidem ex parte, imitati dein Romani, adolescentu-
lis ἔγγα τὸν ἥμερον dederunt lectitandas. Ita CICERO ad
fami-

familiar. Epist. XVIII Lib. VI, posteaquam dixisset, cuperet se Leptam puerum delectari jam talibus scriptis, quale suus Orator, subjicit : *Lepta /vavissimus ediscat HESIODUM ; & babeat in ore :*

ΤΗΣ Δ' ΑΡΕΤΗΣ ΙΔΡΩΤΑ. - - qui quidem dimidiatus est versus 287 E. κ. H. isque multo tritissimus. (Similiter fabularum ΑΕΣΟΠΙ lectione nihil olim vulgatus. Facit huc ARISTOPHANIS illud in Οερ. Οὐδὲ Λιστηνον πεπάτηκας. Ne ΑΕσοπιum quidem versasti, trivisti; quod haut dubie fuit proverbiale convicium in hominem insigniter stupidum atque omnium rerum rudem. Nempe censemebatur ἄμβος καὶ αἰσθαλφαίζετος, qui non novisset saltim ΑΕsopι fabellas, ceu prima doctrinæ elementa. cfr SUID. in Lex. & DES. ERASM. l. c.) Non autem opus mere Georgicum aut Oeconomicum esse poëma, quod ΕΡΓΑ (A) inscribitur, quin, latiore ambitu, officia complecti boni patrisfamilias, boni civis, boni viri; cum patet aliunde, tum vero etiam prodet, quam decerpsum illinc, scopum habens ulimumque ethico-politicum, HESIODEA fabella; cui tam similes ΑΕSΟPIÆ sunt, quam ovum ovo. En ΑΕsopia ante ΑΕsopum fabula.

E. κ. H.

v. 200. Νῦν δ' αῖνον Βασιλεῦστ' ἔρεω, Φρονέσσος καὶ αὐτοῖς.

Οὐδὲ ιηηξ προσέτεπεν αἰδόνας ποικιλόθερον

Τψι μᾶλλ' ἐν νεφέσσος Φέρων, ὀνύχεσσοι μεμαρτώσ.

Η δὲ ἐλεὸν, γναμπτοῖς πεπαιρμένη ἀμφ' ὀνυχεσσοι,

Μύρετο. τῆνδ' οὐ γέπικρατέως πρὸς μῆθον ἔειπε

v. 205. Δια-

(A) Latissime patet τὸ ἔργον, & quodcunque officia operisve genus importat; tametsi alias, convenienter substratae materiae ac peculiariter, designat hoc vel illud opus, seu rusticum, seu militare, seu denique aliud. cfr H. STEPHAN. in Thes. L. Gr.

HESIODEA.

- V. 205. Δαιμονί, τί λέλανος; ἔχει γάρ σε πολλὸν αἰρεῖσθαι.
Τηδὲ εἰς, οὐδὲ σ' αὖ ἐγώ περ ἄγω, καὶ αἰσιόν διούσαν.
Δέππουν δέ, αὐτὸν ἐθέλω, ποιήσομαι, ηὲ μεθήσω.
Ως ἔφατ' ὀκυπέτης ἵησε, τανυσίπτερος ὅρνις.
Λόφων δέ, ὃς καὶ ἐθέλοι πρὸς κρεσσονας ἀντιφερίζειν.
210. Νίκης τε σέρεται, πρὸς τὸν αἰσχεσιν ἄλγεα πασχει.

- V. 200. Jam vero fabellam primoribus narrabo, quamvis
prudentibus.
Hunc in modum accipiter adfatus est lusciniam, so-
nos variantem,
quam altissime in nubibus ferebat, ungvibus com-
prensam.
Illa autem, aduncis undique confixa ungvibus,
misere
ejulabat. huic ille imperiose verba fecit:
205. Perdita, quid strepī? tenet jam te multo fortior.
Hac ibis, quacunque ego te duxero, etiam si cantrix
es. (quamlibet canora.)
Epulumque, si velim, faciam, aut te dimittam.
Sic dixit accipiter, ocius volans avis expansis alis.
Amens vero, quisquis adversum potentiores conten-
dere velit;

210. namque & victoria privatur, & cum probris da-
mma (cerumna) patitur.

NTN ΔΕ) A descriptione τῆς σιδηρᾶς γένετο μερόπων
ανθρώπων, cuius violentiam coarguerat atque impuden-
tiam, transit Poëta ad fabellam haut disparis argumenti,
quam vocat

AINON.) Λύος perinde, ac μῦθος η λόγος, quam-
cunque orationem, latiori sensu, notasse videtur olim,
donec invalesceret strictior significatus, quo designat αἰνός
figuratam orationem, eamque obscuriorem, qualis εἰ τοῖς οἰ-
γιγμοῖς

ηγμοῖς ή ανιγμαστῷ itemque fabulosam, qualis in apolo-
gis Ἀεσποιis; & eam quidem plerumque ab animantibus
brutis, rebusve mutis & inanimatis, quibus inter se se aut
cum hominibus institutum sermonis commercium variæ-
que actiones adfinguntur, ad emendandos mortalium mo-
res traductam. Itaque appellationem præsenti instituto
admodatissimam noster adhibet, e regno animali, &
quidem volucri, suam hanc arcessiturus fabulam. ΜΥ-
ΘΟΣ, (qui poëtis æque, atque oratoribus Græcis, passim
est *sermo* in genere, etiam non fabulosus; v. c. heic ap.
HESIOD. v. 204, & supra v. 192, ubi Græca vox *dictum*
quodvis seu *adloquium importat*,) peculiariter itidem re-
fertur ad narrationem, adumbrandæ veritatis gratia fi-
ctam: *Fabulam* Romani nuncupant; quæ tamen & ipsa,
a fando dicta, originario significatu generaliori saepe nota
narrationem quamlibet, familiare colloquium, aut quidquid
in omnium versatur ore. Ita *lupus in fabula* TERENTIO
idem, ac PLAUTO *lupus in sermone*. cfr G. J. VOSSII
Etymol. tit. *Fabula*, p. 202. Similiter ad rem fabularem
sele referunt ΛΟΓΟΣ, ΑΠΙΟΛΟΓΟΣ. *Logus* Ἀεσόπεus SE-
NECÆ est in consolat. ad Polyb. C. XXVII, qui dicitur
ARISTOTELI Rhetor. L. II C. XX λόγος Διοπτειος. Et
sicut inde λογοποίος, μιθοποίος, μιθολόγος, μιθογρέφος,
(*fabulo* in gloss. ISIDORI, *fabulator* GELLIO, APU-
LEJO *fabellator*,) ἈΕΣΟΠΟΣ passim, ita HESIODUS
merito nuncupabitur.

ΒΑΣΙΛΕΤΣΙ) principibus civium, primoribus, opti-
matibus. quomodo reges comicis Latinis sunt diiores
quilibet, potentiores, illustriores. Sic autem & HOME-
RO saepius, quod monet EUSTATHIUS, Βασιλεῖς, alias
item Ανακτοres, vocantur excellentes viri; & HESIODO
nostro *judices ac magistratus*, iidemque cives honoratis-
simi, sunt Βασιλῆς, E. à H. v. 38, sq. (cfr v. 259, sq.)
quos ut illic admonet officii sui, & gravius perstringit,
ut

ut qui essent δωροφόροις, νήπιοι, κ. τ. λ. ita hoc αἷνος reprehendere pergit, χειροδίκας eos exhibens, seu violentos debilium oppressores, qui potentia viribusque jus suum metiuntur; & οὐ βέτεσθε, si qui ferocius insultant nil tale mercenariis aliis, injuriāmque pariter & contumeliam inferunt.

ΕΡΕΩ,) ἐρῶ, dico, præf. tempus § (unde perf. ἐρηκα, ἐρημα, ἐρημένος. cfr JOH. XV. 15. LUC. II. 24.) quod pro futuro adhibent HESIODUS & HOMERUS frequenti ἐναλλαγῇ, quam & admittunt composi. αὐτερέω, ἀπερέω, κατερέω, προερέω, προσερέω, &c. Neque est, quod ἐρέω faciamus futurum, Ionica διαλύσει vocalis circumflexæ formandum ab ἐρῶ, quod sepe referat ad inusitat. præf. ἐρω.

ΦΡΟΝΕΟΥΣΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙΣ.) iisque sapientibus. & prudentibus quidem illis, vel potius: quamvis sapientibus. nempe partic. simplices ἡ & περ eamdem vim saepius habent, quam composi. οὐτερέ, eti, licet. Non autem dicit heic poëta, cujusmodi revera sint viri illi principes, sed quales ipsi sibi videantur aut certe videri velint aliis. Ex adverso enim νηπίοις, homines puerili simplicitate, insipientes, imprudentes eosdem dixerat supra v. 40; quibus adeo edocendis admonendisque narraturus sit fabulari, ipsi quantumvis videri velint sapere, nec facile utilem doctrinam aut correctionem admittant.

ΩΔΕ) pro ούτως, ab ὅδε pro ὅτος, quæ poëtis cum oratoribus communia.

ΙΠΗΞ) Ion. pro ἵραξ. accipiter. & hoc quidem ex ὀξύπτερος, (quod accipitris genus est,) corruptum, G. J. VOSSIO judice in Etymol.; aut certe ab accipiundis avibus, rapax cum sit & carnivorus, aviumque quasi lupus.

Ιχθύσι μὲν καὶ θηροῖ καὶ διαινοῖς πετεενοῖς

Εσθειν αἰλῆλους, ἐπεὶ & διην ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς,
scil. ἔδωκε Κρονίον. E. ἡ H. v. 275, sq. Sed neque raro, quamquam leges id vetant, homo homini lupus; alienarum opum pecuniarumque accipitrem

PLAUTUS adpellat in Persa , Act. III Sc. III v. 5. Id genus hominem aut verius λυκάνθρωπον , violentum atque inexorabilem, adumbrat accipiter in fabella Hesiodea.

ΠΡΟΣΕΦΙΠΠΕΝ ΑΗΔΩΝΑ.) παρὰ τὸ ἄειδεν, (in profa contracte ἄειδεν,) seu a canendo dicitur οὐκέτων, cantrix avicula, quam proinde οὐκέτων infra v. 206. vocat accipiter, epitheto isto adludens ad ἔπυμον, idque non sine sarcasmo, fastidioque dotis canendi, quam nihil ipsi profuturam innuit. *Cantans nobile carmen AEDON* Latine effertur a SENECA Trag. in Agamemn. v. 660; alias *philomela*, itemque *luscinia*, PHÆDRO *luscinius*; ISIDORO Orig. L. XII C. VII, vix satis recte, *acredula*. Quia vero insomnis hæc avicula, propemodum sine intermissione cantans, mirifice oblectat audientes, proverbio quodam *luscinia Musarum*, (non secus ac Gr. Μουσῶν ὕψης,) dici sivevit homo eruditione dicendique facultate præcelens, in primis poëta eximius, cuius carmen delectabile cum τῇ ἀηδονίᾳ ὥδῃ, (*aēdonia voce*, quam vocat LU-CAN. in paneg. ad Pison. v. 257.) comparatur. Nimirum poëtæ (οἱ άηδονοὶ, E. καὶ H. v. 26.) dicuntur ἄειδεν, *canere*, sicut oratores λέγενται. Quare sunt, quibus *Aēdon*, in fabella Hesiodi, ducatur symbolum docti hominis & facundi, injuste oppressi ac contumelia affecti. Saltim ἐγνήσιον illud icon erit imbecilli hominis ac tenuiori sorte, sed probi atque innocentis; cui vero, quia desunt vires, præsidii nihil adversus potentioris vim virtus aut ars sua præbet. Certe instituitur heic comparatio quædam αὐτιθετικὴ, sævum inter prædonem, aduncis armatum ungibus, magnis viribus elatum, neque a fannis sibi temperantem; captamque ab eo misellam aviculam, imbellem atque infirmam, svariissimo cantui suo, dum licuit, nunc vano questui indulgentem.

ΠΟΙΚΙΛΟΔΕΙΡΟΝ.) sic dictam ἀπὸ τῆς πομιλῆς δεῖρῆς.
Poëticum ἐπιθετον designare videtur, non avem versicole-re

re collo s. variis distincto coloribus, sed e collo s. gutture varios edentem sonos, varie modulantem; per metonym. caussæ pro effectu, qua degen' nihil aliud sit, quam φωνή. Hoc sensu reddere possis Aēdona vario gutture.

ΤΥΠΙ ΜΑΛ' ΕΝ ΝΕΦΕΕΣΣΙ ΦΕΡΩΝ) scil. ἀυτὴν. alte admodum in nubibus, (in nubibus altissimis, ἐν νέφεσι μάλα τὸν ψηλοῖς,) illam ferens. Avolans nimirum accipiter, in sublime rapit prædam.

ΟΝΥΧΕΣΣΙ ΜΕΜΑΡΠΩΣ.) posteaquam ungvibus eam prehenderat. Sic enim circumloquamur, oportet, præteritum participium act. & h. l. med., quo Latini carent; nisi quando suppetit interpreti verb. deponens: v. c. si heic vertero: *ungvibus eam complexus, circumplexus.* Est autem τὸ μάρπτεν, unde μέμαρπτα, poëtis frequens vice τὸ συλλαμβάνεν.

Η Δ' ΕΛΕΟΝ - - - ΜΥΡΕΤΟ.) pro ἐλεενῶς ἐμύρετο, subaudias δίαιρετο, diffuebat lacrimis, plorabat. (quomo-
do & μύρεδαι HOMERO in Il. & Odys. est flere, cum
propriè fit fluere.) i. e. dolebat, &, quæ potuit avis, lu-
ctus sui signa edebat, sonos puta querulos. Itaque heic
μετωνυμικῶς signum accipi possit pro *re signata*, fletus pro
luctu; & insuper, translatione facta ab homine lacrumas
fundente, aliud signum pro alio. Sistitur avis ἐλεὺς μυ-
ρεκένη, quiritanus miserabiliter s. eum in modum, qui mi-
sericordiam facile moveat; sed tantum abest, ut sortem
ejus miseretur immitis atque ἀπαθῆς accipiter, ut deri-
dens potius conviciisque proscindens infelicem, injuriæ
cumulum addat.

ΓΝΑΜΠΙΤΟΙΣΙ ΠΕΠΑΡΜΕΝΗ ΑΜΦ' ΟΝΥΧΕΣΣΙ.)
κατὰ τμῆσιν, pro ἀμφιπεπαγμένη, (περιπεπαγμένη,) un-
dique transfixa incurvis ungvibus s. infllexis. Captæ hunc
in modum & fauciatae non defuit materia doloris ac que-
timoniæ.

ΤΗΝΔ' ΟΓ' ΕΠΙΚΡΑΤΕΩΣ ΠΡΟΣ ΜΥΘΟΝ ΕΕΙΠΕ.)

Præfatur initio: Ωδὲ ἵηνξ προσέεπεν αἰδόνει· quia vero nonnulla interjecit tum de violentia accipitris, tum de miseria lusciniæ, jam prima ista repetit, transiturus ad insolentissimam accipitris, lusciniam adloquentis, orationem; quam Poëta vocat μῆθον v. supra ad v. 200. Πλεονάζει autem, juxta verbum προσέπεν, cognatae significationis accusativus, (μῆθον,) qui possit abesse, & vera abest loco superiore, v. 201. Nimirum familiaria Græcis sunt μῆθον μῆθεῖδαι, ἔπος ἐπεῖν, atque id genus alia. Adfatus eam dicitur ἐπικρατεῖως (post. pro ἐπικρατῶς eadem forma, qua ἐγκρατῶς*) ut qui in potestate habeat Aēdona, seu imperiose, dure, superbe.

ΔAIMONIΗ.) O! misera, infelix. Solita compellatio, si quem altènæ calamitatis miseret; sed quam hec adhibet immisericors accipiter, illudens misellæ & æramnam exprobrans. Δαιμones, (genii, lares,) ή ἀγαθοί, ή πονηροί, putabantur a superstitione antiquitate singulis hominum auctores esse ac conciliatores fortunæ, vel secundæ, vel adverbiæ. Hinc, per metonym. causæ pro effectu, οἱ δαιμονιοι pro τῇ τύχῃ sèpius accipitur; & mortales, pro diversa forte, dicuntur ἐνδαιμones, δυσδαιμones, quorū hi etiam absolute δαιμόνιοι. HOMERO aliisque, non secus ac δαιμονια τύχῃ Græcis est miseranda fors.

ΤΙ ΛΕΔΑΚΑΣ;) hoc est διὸ τι, εἰς τι, πρὸς τι ληζεῖς; quamobrem, quem in finem sonas, strepīs? perfecto med., quæ Græcis frequens est ἐναλλαγὴ, præfentis viem tenente. Sensus est: frustra quereris, quiritas inauster. Et sequitur αἰτιολογία:

ΕΧΕΙ ΝΥ ΣΕ ΠΟΛΑΟΝ ΑΡΕΙΩΝ.) habet, teuet, possidet jam te multo fortior, longe potentior. (Ubi particuliæ ΝΥ, quæ sive cυμπληγωματην est, originarium trilbuimus sensum τε ΝΥΝ, unde per apocopen oritur. Et πολλοὶ ἀρείων, adverbiascente neutrō adj. in profa minus usitato, idem, quod πολὺ ἀρείων, πολλῷ ἀρείων & hæc quidem,

quidem, ut videtur, ἐλεγπτικῶς pro κατὰ πολὺ μέρος,
εἰς πολλῷ μέρει οὐ μέτρω.) Λρείονα (ἀπὸ τῆς Αρεος, a Mar-
te seu bello; unde & αὔρην, proprie *militaris virtus*:) quan-
do ipse se prædicat, sumit imbelli ὁρνιθία suam objicit in-
firmitatem; filere eam jubens, atque ultro cedere valen-
tiori, cuius vim evadere nulla arte possit. Et hoc peri-
turæ foret solatii vice.

ΤΗΔ' ΕΙΣ, ΗΣ ΣΕ ΕΓΩ ΠΕΡ ΑΓΩ.) Τῇδε (sub-
audi ἔδω), dativ. *adverbiascens*. *bac* (via). cuius sequi-
tur correlatum ἡπερ. Vertimus: *Hac vadis* (seu admissa
potius ἐναλλαγῇ præf. pro futuro, vades,) *quacunque ego*
te ducere velim, vel: *huc ibis*, *quo te cunque ipse duxero*.
Ubi redundans ante personam verbi pron. ἔγώ pondus ha-
bet & auctoritatem; atque insuper τὸ ἄγειν notare possit
violentiam quandam, non secus atque alias profanis scri-
ptoribus & sacrī idem valet, quod *compos*. ἀπάγειν, id
est, HESYCHIO interprete, εἰς θάνατον ἔλκειν, trahere
quem s. *rapere* ad supplicium mortis.

KAI ΛΟΙΔΟΝ ΕΟΥΣΑΝ.) Analogia structuræ exigit,
ut scriberetur in *casu recto*: *Kai* αὐτὸς ἔσται, τῇδε εἰς,
ἡπερ κ. τ. λ. Sed, quod Gr. poëtis non est infrequens,
mutatur forma, ratione habita intervenientium vocula-
rum ΣΕ ΑΓΩ, unde pendet h. l. regimen insequentis *ad-
cusativi*. De partic. *κοι*, pro καίπερ, vide supra ad v.
200. Itaque converto: *Sis licet cantatrix*. vel: tu, quam-
vis canora, ibis, quo duxero. (*Αὐτὸς*, in gen. femin. heic
occurrent, *adjective* possit accipi: quod & movetur per
gradus; ita CALLIMACHO laudantur ὁρνιθες αὐτόρα-
τοι.) Sensus autem dicti probrosus: exibilat enim, qua-
polet luscinia, facultatem canendi, ceu vanam atque in-
utilēm, queque a dura captivitate ipsam haut vindicet.

ΔΕΗΠΙΝΟΝ Δ', ΑΙ Κ' ΕΘΕΛΩ, ΠΟΙΗΣΟΜΑΙ, ΉΕ
ΜΕΘΗΣΩ.) Αι, si, Dor. pro εἰ, (ita THEOCRIT. εἰ
μή, pro εἴ μή, οὐσί,) conjungitur heic, ut ap. HOMER.
passim,

passim, cum κε vel κεν partic. poëtica, quæ sœpe sic vacat. Et δεῖπνον ποιεῖ ή ποιεῖθαι, quo utuntur etiam XENOPHON, LUCIAN. &c., pro δεῖπνεν, s., ut effert THUCYDIDES, δεῖπνον ποιεῖθαι, cœnam sibi parare, epulari.) (alias nonnunquam pro τῷ δεῖπνον, excipere alios epulo.) Utpote raptori δεῖπνον, μετωνυμικῶς, i. e. τροφὴ, cibus, esca, foret devoranda avis; quomodo pisces, qui sunt esui, δεῖπνα vocat NONNUS. Hominum cum sit proprie, ad accipitrem transfert HESIODUS τὸ δεῖπνον, ut HOMERUS ad equos, IΛ. B. ἵππων δεῖπνον loquutus. Itaque locum nostrum exponimus: Ut cunque (utrumcunque) liber, vel dapem faciam te, (te comedam,) vel ex ungibus te dimittam. Ac si plenius esset scriptum: ή δεῖπνον σὲ ποιήσομαι, ή σε μεθίσω, puta ἐκ τῶν ὀνύχων. (pro ή autem poëta frequentant ή, ήτε, ήκεν, haut secus ac proslaci ήτοι, ήπει posteriori parte compositi vacante.) Sic arrogans ille dictitat, pendere ex suopre arbitrio lusciniae vitam & necem, cuius utriusque jus sibi suæ vires tribuant; & oportere adeo captivam non ægre ferre, si jure suo utatur ipse, retinens eam pro lubitu, missam ve faciens: at non facile dimissurus, & sic abiturus ἀδεπνος, ut qui φιλόδειπνος esset.

ΩΣ ΕΦΑΤΟ -- ΙΡΗΞ.) Sollemnis apud Gr. poëtas clausula orationum. Romano itidem more: dixit. Dixerat accipiter. Haec tenus ille. Ως pro ἔτω vel ὡδε. Itaque epilogus plane congruit cum prologo: Ωδε προσέπειη ἰητζ. v. 201.

ΩΚΥΠΕΤΗΣ, ΤΑΝΤΣΙΠΤΕΡΟΣ ΟΡΝΙΣ.) Επιθετικa poëtica. Ωκυπέτης, h. e. ὠκέως πετόμενος, ocius volans, citra tropum refertur ad pernicissimam volucrem; quod vero, audaci metaphora, ad celerem eqvum transfert HOMER., IΛ. Θ. ΩΚΥΠΕΤΗΣ autem, s., quem vocat HOMER. IΛ. N. ὠκύπτερος ἰητζ, (AESCHYLO πτερυγανὸς & ταχύπτερος, aliis ταχύπτετης, sive, quod idem est, ὠξύπτε-

εξύπτερος,) qui non minus, quam *αέρος* (*aquila*) Οδυσσ. Γ,
dicit insuper queat ψιπέτης, *altivolans*; (v. supr. v. 102.)
non admodum discrepat ab eo, quod sequitur, TANT-
ΣΙΠΤΕΡΟΣ, τάνυπτέρους HOMERO IΛ. T. i. e. τὰ
πτερά ταύτας, Poëtis idem quod ἐκτένας τὰ πτερά ἢ
πτεράς, protendens alas, expandens, explicans. Sed
vero a πτεράω, (πτεράζω, πτεραννύω, -- υμι,) pando, exten-
do, descendunt πτεράμαι, πέτομαι, πέταμαι, & (α πτάω,
pro πτεράω, eadem syncope, qua τλαω pro ταλάω,) ἄπτημι,
πτεράμαι quae quidem alitibus propria, respondent τῷ
volare, quod fit expansis patulisque alis. Et ala Gr. πτε-
ρόν, (contracte quasi πτερόν,) ἢ πτέρους, idem etymon
agnoscit. Poterunt vero etiam patentiores alae s. latiores
referri ad potentiam pariter & fastum prædonis adumbran-
dum. Τῶν πτερενῶν denique genericum nomen est ὄρνις.
strictius dein & κατ' ἔξοχήν ad gallinaceum genus referri
cœptum ab his, qui de avibus scripserunt. vid. etiam VAR-
RO de R. R. L. III C. V & IX.

ΑΦΡΩΝ Δ' ΟΣ Κ' ΕΘΕΛΟΙ ΠΡΟΣ ΚΡΕΙΣΣΟΝΑΣ
ΑΝΤΙΦΕΡΙΖΕΙΝ.) Αφρων scil. ἐσί, (μὴ νῦν ἔχει καὶ φρένας,)
inspiens est & imprudens., quicunque velit αὐτιφερίζειν,
(αὐτιον φέρειν ἔσετον ἢ αὐτιφέρειν, αὐτιάζειν, αὐτιάθαι,)
πρὸς κρείσσονας, (τοῖς κρείσσοσι, quod regimen etiam a
verbo illo admittitur; vide HES. Θεογον. v. 609.) i. e. ob-
viam ferre se, tamquam certatus, obſtēre, ſeſe oppo-
nere potentioribus; ad hos aquiparare ſe, cum hiſ ſe ex-
equare. Nempe & præpoſitio, quacum componitur ver-
bum, & re lundanter accedens altera πρὸς, significat con-
tra, aduersus; (v. c. μάχεδαι πρὸς τια ἢ πολεμεῖν)
niſi quis malit leniorem aquandi ſeu comparandi vim heic
recipere. Κρείſſων autem s. κρείſſων, quod, cum idem
valeat, ac κρεταὶοτερος, vulgo ἀπὸ τῆς κρείſſων deducunt,
aptius referri poſſit ad grad. poſitiv. Κρείſſων, quem fervant
poëtæ, v. c. HOMERIUS: Κρείſſων Αγαμέμνων, & IΛ. A

Euge-

Εὐγυνολαχ Αγαμέμνων. i. e. potens, late regnans, vel, ut reddunt alii, rex, magnus imperator Agamemnon. Et parum refert, sive sit origine sua κρέσιων, κρείουσα, ex obsoleto verbo, participium nominascens, adjective sumendum, sive, ut aliis placet, substantivum: namque & hoc gradus admittere poterit; quemadmodum ex βασιλεὺς formantur βασιλεύτερος, βασιλεύτας, HOMERO passim. Sensus denique hujus γνώμης, quam fabellæ subne-
tit poëta, nemini non elucet. Admonet, ut quisque declinet potentium vim;

-- ἦν οὐ δῆ προσάγειν, εἴπονται δὲ Φεύγειν.
ut cum Pythagoreo Poëta loquamur, χρυσ. ἐπ. v. 60. i. e.
quam provocare haut oportet, sed fugere non repugnan-
tem, cedentem. Secus qui fecerit, hunc dicit ἀφρόνα,
atque judicii sui reddit rationem seqv. versu, cuius ini-
tio ἐλέπει particula αἰτιολογική.

ΝΙΚΗΣ ΤΕ ΣΤΕΡΕΤΑΙ, ΠΡΟΣ Τ' ΑΙΣΧΕΣΙΝ ΑΛΓΕΑ
ΠΑΣΧΕΙ.) Pauculis verbis complectitur omne incommo-
dorum genus. Primum dicit, quid boni amittat; dein,
quid mali sufferat, qui cum valentioribus contendit:
Optatam amittit palmam, victoria orbatur; (vixns σέρε-
ται σερέται in prosa usitatius.) patitur autem ἀλγεα
πόσες ἀσχετι, damna simul cum probris, f., præter dede-
tus, ærumnas, incorem cientes. Quippe, per meto-
nym. effectus pro causa, calamitatē significat ἀλγος.
alias tristitia, dolor. Et τὸ ἄλιξος, quocum συνανυμμᾶς
jungere amat HOMER. ὄνειδος ή λαβήν, contumeliam no-
tat & ignominiam. Has ille dabit imprudentiæ suæ pœnas;
& tristior eventus erit ἀφρόνος magister. Supra narrave-
rat, quibus & calamitatibus & opprobriis affecta sit ab
accipitre insons luscinia: sed vero utraque mala quodam-
modo commerebitur, si quis cum superiori contendere
velit. Hoc docet fabula. Itaque postremum hoc disti-
chen, quod, narratæ subjunctum fabellæ, sensum ejus
ufsum-

usumque practicum, ad moderandas hominum actiones spectantem, patefacit, constituit τὸ ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ, quod vocant Rethores, seu *ad fabulationem*; cuius vice furgitur saepe alias τὰ προμύθια, quod, narrandæ præmissum fabellæ, quid ad vitæ communis usum moresque formandos conferat illa, præfari solet. Ceterum, vel me non monente, nullo negotio deprehendet eruditus Lector, genuinum hunc esse ac nativum, quem admisi-
mus, III postremor. versuum ordinem; quem, in MSCR. exemplaribus, haut dubie per librariorum παρ-
όγαμα, & hinc in editis turbatum, restituere non du-
bitamus, monentibus ARISTARCHI ad δίσιχον illud
obelis, ac præeunte Vossiano cod. MScr., quem probat J. GRÆVIUS; ipsaque demum rei natura exigente. In vulgatis nimirum editionibus distichon hoc ultimum s.
Epimythion, sermoni accipitris proxime adjunctum,
præponitur versui nostro 208. Ως ἔφατ' &c. quo
quia clausa significatur oratio accipitris, loquenti ad-
huc isti tribuitur itidem *Sententia illa*, usum moralem
e fabella eruens; atque sic ἐπιμύθιον ipsius poëtæ esse
definit. Nos vero HESIODO nostro ἐπιμύθευοντι re-
ctius multo & convenientius deferri arbitramur illud
ad lectorem fabellæ suæ monitum. At, si forent ist-
hæc accipitris verba, quid ni pergeret is directa ora-
tione, s. in secunda persona, uti cœperat, adfari lusci-
niam, τὴν προσεπών introducitur idem a poëta v. 201
& 204. Denique non est famelici prædonis, com-
mendare prudentiam, qua sua vis eludatur. Nempe
malit iste vincere imprudentes, de alieno dedecore ac
dispendio parum sollicitus, modo ipse in quæstu com-
pendioque versetur, & modo suæ gulæ fiat satis.

Sed vero gradum sistamus, oportet, quibus non licet
copiosiori scriptione meliusve lucubrata œmulari hos,

qui ab re pariter atque ingenio sunt instructiores. Et
enim hosce qui avet æquiparare, inferior qvum sit,
videri quodammodo possit, quod vetat fabella,
ΠΡΟΣ ΚΡΕΙΣΣΟΝΑΣ ΑΝΤΙΦΕΡΙΖΕΙΝ.

S. D. G.

